

Warszawa, 9 maja 2017 r.

**Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej**

**Pan
Piotr Gliński
Minister Kultury
i Dziedzictwa Narodowego**

W związku z działaniami zainicjowanymi przez Prezydenta Miasta Przemyśla, Przewodniczącego Zarządu Związku Gmin Fortecznych Twierdzy Przemyśl, przedstawiam projekt transgranicznego wpisu fortyfikacji dawnego państwa Habsburgów XIX i XX wieku oraz wybranych cmentarzy wojennych I wojny światowej, na Listę Światowego Dziedzictwa Kulturalnego i Naturalnego UNESCO, z prośbą o poparcie.

Pierwsza inicjatywa takiego wpisu po raz pierwszy została przedstawiona przez Tomasza Orłowskiego w 2003 roku, w Kotorze, w trakcie obchodów Międzynarodowego Dnia Ochrony Zabytków. Po wieloletniej przerwie, na VII posiedzeniu Komitetu ds. Światowego Dziedzictwa Kulturowego w Warszawie, w styczniu 2010 r. przedstawiono atuty wpisu transgranicznego fortyfikacji austro-węgierskiej zwracając uwagę na takie cechy wpisu jak uniwersalność, wyjątkowość i autentyczność. Podkreślono, że dzieła obronne XIX i XX wieku oraz cmentarze wojenne I wojny światowej, przedstawiają ponadnarodowy charakter. Zaproponowany zakres terytorialny potencjalnego wpisu obejmuje granice nieistniejącego dziś państwa, obecnie umiejscowiony na terenach 9 państw, 10 narodowości Europy, co stanowi jeden z ważniejszych atutów wpisu transgranicznego fortyfikacji austro-węgierskiej.

W odniesieniu do wcześniejszych, obecnie prezentowany projekt należy traktować jako inicjatywę tzw. oddolną, proponowaną przez samorządy terytorialne skupione w związku międzygminnym utworzonym i działającym od 2008 r. w celu ochrony dziedzictwa kulturowego dawnej Twierdzy Przemyśl.

W grudniu ubiegłego roku, w związku z poparciem przewodniczących parlamentów państw Grupy Wyszehradzkiej, Prezydent Miasta Przemyśla wystosował pisma do właścicieli obiektów fortecznych ujętych na liście konserwatorskiej do wpisu transgranicznego.